

En bra start i livet

Kommunstyrelsens analys 2021

Omfattar perioden november 2020 – november 2021

Stabsavdelningen/SPU

**ÖSTRA
GÖINGE**

Innehållsförteckning	
En bra start i livet	1
Stabsavdelningen/SPU	1
1 Inledning	3
1.1 Göingemodellen	3
1.2 Mål- och resultatplanen	3
2 Verksamhetsrapport En bra start i livet	4
3 Analys	5
3.1 Mål- och resultatplanen 2020 – 2023 avseende En bra start i livet	5
3.2 Kommunstyrelsens analys	6
3.2.1 <i>Politisk analys av verksamhetsrapporten inklusive återkoppling</i>	6
3.2.2 <i>Fördjupningsområde</i>	11
4 Uppföljning och utvärdering	12
4.1 Modell för uppföljning och utvärdering	12
4.2 Syfte och metod vid utvärdering av verksamhetsrapport	12
5 Övergripande dokument	14
4.3 Styrande dokument för området En bra start i livet	14
4.3.1 <i>Kommunfullmäktigenivå</i>	14
4.3.2 <i>Kommunstyrelsenivå</i>	14
4.3.3 <i>Kommunfullmäktige avseende En bra start i livet</i>	14
4.3.4 <i>Kommunstyrelse avseende En bra start i livet</i>	14

1 Inledning

1.1 Göingemodellen

Östra Göinge kommun står inför ständiga utmaningar och kraven är många på service, högre kvalitet och bättre resultat. Dessa krav kommer från medborgare och företag i Östra Göinge, men också från staten och dess myndigheter. Allt måste i sin tur förverkligas utifrån tydliga prioriteringar och begränsade resurser. För att klara detta krävs en organisation i utveckling med tydligt fokus på ständiga förbättringar där både målstyrning samt uppföljning och utvärdering är viktiga komponenter.

Göingemodellen utgår från en övergripande vision och till den kopplas sedan tydliga av politiken fastställda prioriterade områden. Dessa områden finns tydligt utpekade i den av kommunfullmäktige antagna Mål- och resultatplanen. Utifrån denna plan och en del andra antagna dokument utarbetar förvaltningen årligen en dokumenterad planering för att kunna arbeta med hänsyn till fastställda politiska prioriteringar.

Mål- och resultatplanen är politikens viktigaste styrande dokument. Den utarbetas för att gälla under en fyra års period och börjar gälla efter allmänna val.

1.2 Mål- och resultatplanen

I den Mål- och resultatplan som gäller för åren 2020 – 2023 har politiken lyft fram fem prioriterade områden;

- En bra start i livet
- Vägen till arbete
- Det goda åldrandet
- Attraktiva byar
- Hållbara Östra Göinge

För ytterligare information om uppföljning och utvärdering samt styrande dokument hänvisas till avsnitten 4 och 5 i denna analys.

2 Verksamhetsrapport En bra start i livet

Med den framlagda verksamhetsrapporten 2021 för området – En bra start i livet - vill den kommunala förvaltningen skapa:

- transparens av hur väl kommunen lever upp till olika krav
- lärande och utveckling
- underlag för framtida prioriteringar

Verksamhetsrapporten har fokus på fyra områden utifrån området En bra start i livet:

- En bra start i livet
- Kunskaper
- Förutsättningar för att lyckas i skolan
- Meningsfull fritid

Utöver detta redovisas i rapporten skilda aspekter rörande omvärldsanalys, återkoppling tidigare analys och förvaltningens samlade rekommendationer.

3 Analys

3.1 Mål- och resultatplanen 2020 – 2023 avseende En bra start i livet

I avsnittet 3.1 presenteras de delar i Mål- och resultatplanen 2020 - 2023 som berör området En bra start i livet. För djupare insikt rörande vad som finns i övriga aktuella dokument hänvisas till avsnitt 5.

Inom det prioriterade området En bra start i livet lyfts följande fram.

Kunskaper

I skolan rustas individen för en framtid där olika vägval är möjliga. Därför måste arbetet för ökade kunskaper och förbättrade skolresultat hos våra elever vara skolans fokus. Det är viktigare än någonsin då kommunen under de senare åren tagit emot många nyinflyttade elever med annat modersmål än svenska. En bra grundutbildning som leder fram till en gymnasieutbildning är nödvändig för alla så att inte framtida möjligheter vad gäller arbete eller fortsatt högre utbildning begränsas.

Läraren

Den viktigaste resursen för att nå kunskapsmålen i skolan är läraren. Ett gott ledarskap och gedigna ämneskunskaper är lärarens viktigaste verktyg för framgång. Varje lärare måste ha de förutsättningar den behöver för att arbeta med kunskapsmålen. Kompetensutveckling och arbete med att få fler behöriga lärare ska prioriteras. Läraren ska ha ledningens stöd för att skapa en stimulerande undervisningssituation som präglas av ordning och reda, respekt och tydliga förväntningar dels på vad eleverna ska prestera dels på hur de ska bemöta varandra och skolans personal.

Eleven

Varje elev ska få det stöd den behöver men också utmanas utifrån sina egna förutsättningar. Nyfikenhet och motivation för att lära mer ska genomsyra alla elevers skolgång oavsett deras individuella förutsättningar. Allas förmågor ska tas tillvara.

Familjen

Skolan är viktig för att rusta individen för ett gott liv och för en framtid där olika vägar ligger öppna. Men det är i familjen som individen får den grundläggande trygghet som är nödvändig för att den ska kunna utveckla sina möjligheter fullt ut och kunna tillgodogöra sig det skolan lär. Det är alltid föräldrarna som har det yttersta ansvaret för sina barn och för deras trygghet och fostran. Föräldrarollen behöver uppmuntras och stödjas på flera olika sätt. Perspektivet ”hela familjen” och samverkan med familjen i förebyggande syfte ska stärkas ytterligare, som ett komplement till det som sker i skolan. Särskilt för att stödja elever och familjer när skolgången inte fungerar. Ett bra exempel är föräldrasupporten som inrättats inom elevhälsan.

Hälsa

Hälsoperspektivet ska vara viktigt i skolan. God psykisk och fysisk hälsa är en grund för att eleverna ska lära sig tillräckligt och kunna klara kunskapsmålen i skolan. Det handlar dels om bra kost och fysiska aktiviteter dels om ett öppet och respektfullt klimat. Hälsoperspektivet är också centralt i den förebyggande familjesamverkan.

Fritt val

Det fria skolvalet är viktigt eftersom varje familj själv vet vad som passar dem och deras barn bäst. Göingeborna ska kunna välja bland ett brett utbud av förskolor och skolor med olika pedagogiker och profiler. Därför ska fristående aktörer uppmuntras att etablera sig i kommunen.

Företagande

Skolan måste tidigt stimulera eleverna till nyfikenhet på företagande och entreprenörskap. Därför ska skolan tydligare kopplas samman med arbetslivet. Det kräver utökad samverkan mellan skolan och näringslivet så att elever och företagare får mötas tidigare och mer än de gör idag. Eleverna behöver bättre kunskaper om arbetsmarknaden och om möjligheter att utbilda sig för anställning inom olika yrken eller för att starta eget företag.

Digitalisering

Skolan i Östra Göinge ska vara en modern kunskapsskola för alla. Därför ska metoder där digitala verktyg används för att underlätta inläring och förståelse fortsätta att utvecklas.

Resultatmålet: År 2023 har barn och unga kunskaper, lust att lära och är motiverade för vidare utbildning.

Resultatindikatorer med målnivå 2023:

- Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun 80 %
- Elever som avslutat åk. 9 på våren och som återfanns i gymnasieskolan hösten 97,5 %
- Elever i åk. 8: jag har studiero på lektionerna, positiva svar 80 %
- Elever i åk. 8; skolarbetet stimulerar mig att lära mig mera, positiva svar 80 %
- Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor 90 %
- Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt 17 ämne 225 poäng
- Elever i åk. 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser) kommunala skolor 80 %
- Nationella prov åk. 3 Läsa berättande text 94 %
-

3.2 Kommunstyrelsens analys

3.2.1 Politisk analys av verksamhetsrapporten inklusive återkoppling

Övergripande

Kommunstyrelsen ser positivt på verksamhetsrapportens nya struktur med transparens och mer analytisk karaktär. Kommunstyrelsen vill dock belysa behovet av att på ett tydligt sätt integrera svaren från föregående politiska analys i övrig text rörande samma ämnesområde. I den aktuella verksamhetsrapporten ges en återkoppling i slutet på frågor från den senaste politiska analysen. Kommunstyrelsen ser gärna att förvaltningen på ett tydligt sätt visar vad som är en återkoppling på föregående politiska analys, men att det bör korrelera med övrig text inom samma ämnesområde för att resonemangen ska bli mer sammanhängande och överskådliga.

Vidare ser kommunstyrelsen ett behov av att tydliggöra bilden av hur det ser ut för *alla* kommunens barn, oavsett huvudman och var man går i skolan (statistik med fokus på hemkommun). I slutändan har kommunen ansvar för alla dess invånare och redogörelser bör således ta utgångspunkt i detta i kommande verksamhetsrapporter.

Lovskola

Kommunstyrelsen noterar att lovskolan har gett effekt och att behörigheten har höjts bland flickorna på totalen, från 58 % till 64 %. Pojkarnas behörighet har legat kvar på samma nivå som innan lovskolan. Detta väcker frågor hos både förvaltningen och kommunstyrelsen. Vilka framgångsfaktorer ser förvaltningen med lovskolan och hur kan det appliceras i ordinarie verksamhet? Att utvärdera de insatser som görs för att lära och dra nytta av dem på lång sikt är av betydelse. Kommunstyrelsen vill poängtera att det även kan vara positivt att börja med

lovskolan i tidig ålder för att förebygga och skapa goda förutsättningar för att eleverna ska lyckas höja sina resultat.

Skillnader i resultat beroende på kön, ämne och klass

Det framkommer att det skiljer sig stort mellan skolresultaten i olika klasser i kommunen. I en klass är behörigheten 30 % och i en annan klass kring 80 %. Kommunstyrelsen efterfrågar en beskrivning av hur klassammansättningen sker idag. Blandas elever från kommunens olika byar, ser det olika ut på våra olika skolor? Förvaltningen framhåller att de ska fortsätta analysera och se över hur klasser sätts samman och om det är möjligt att proaktivt fördela elever så att fler har möjlighet att lyckas, vilket kommunstyrelsen ser positivt på.

Kommunstyrelsen ser fram emot en uppföljning i kommande verksamhetsrapport.

Vidare beskriver förvaltningen att skillnaderna mellan de elever som presterar bäst och de övriga eleverna fortsätter att öka. Kommunstyrelsen noterar att sedan pandemin börjat har vissa elever höjt sina resultat medan andra gått i motsatt riktning. Kommunstyrelsen ser en koppling till att vissa elever har ett mer gynnsamt socialt arv. De 40 elever som klarat sig bättre i pandemitider har förmodligen mer studiero i hemmet, möjlighet till läxhjälp av sina föräldrar och så vidare, vilket skapar större möjligheter för dem att lyckas trots att de haft studier på distans.

Den kurva som förvaltningen presenterar för ”Medianvärdet av de 40 eleverna med högst meritvärde jämfört med hela elevgruppen” synliggör att en femtedel av eleverna har gynnats av pandemin, medan fyra femtedelar av eleverna har missgynnats. Kommunstyrelsen ser gärna att förvaltningen beskriver hela bilden och tydliggör det verkliga gapet som skapats mellan olika elever på grund av de effekter pandemin skapat. Det hade således varit intressant att se ytterligare en kurva i diagrammet som belyser den aspekten, det vill säga en kurva där de 40 eleverna med högst meritvärde är borträknade. Kan det vara så att de elever som är högpresterande, en femtedel, faktiskt har gynnats av pandemin genom att studera på distans?

Försämrade resultat för eleverna i årskurs 3 gällande läsförståelse

Läsförståelse är en av de viktigaste förmågorna som elever förväntas tillägna sig i skolan. Kommunstyrelsen kan liksom förvaltningen konstatera att läsförståelsen hos kommunens elever halkar efter, år efter år, trots det faktum att det är en essentiell förmåga för eleven att förvärva. Det har fastställts i många verksamhetsrapporter och politiska analyser att läsförståelsen inte är tillräckligt tillfredsställande. Förvaltningen framhåller att mer än en fjärdedel av eleverna i årskurs 3 inte får godkänt på läsdelen. Kommunstyrelsen frågar sig vilka satsningar och prioriteringar förvaltningen gör för att ändra på denna negativa trend. På vilket sätt arbetar skolan kompensatoriskt för att arbeta med bristande läsförståelse? Kommunstyrelsen vill understryka att det krävs krafttag inom området för att ändra denna ogynnsamma utveckling.

Kommande årskullars resultat har en positiv utveckling i de lägre åldrarna, medan resultatet är det motsatta på högstadiet

Förvaltningen redogör för utvecklingen av resultat mellan olika stadier, vilket tydliggör att eleverna i högstadiet tappar i samtliga ämnen, förutom i svenska som andraspråk åk 7 till 8, 8 till 9 och i engelska åk 8 till 9. Förvaltningen kan samtidigt konstatera att utvecklingen överlag är positiv då resultaten visar att de flesta årskullarna fram till och med årskurs 6 har förbättrat sina resultat i kärnämnen från 2020 till 2021. Även kommunstyrelsen uppmärksammar att det sker en viss förbättring, vilket är tillfredsställande.

Kommunstyrelsen anser dock att det krävs en grundligare genomgång för att belysa orsaker till varför gapet ökar mellan olika stadier och hur det skiljer sig mellan olika skolor. Kan skolorna lära av varandra? Skiljer sig kraven/förväntningarna åt mellan olika stadier/skolor? När förvaltningen konstaterar att en skola har högre resultat än andra, vilka rutiner finns då för

att implementera det som är framgångsrikt? Tar förvaltningen vara på erfarenheter och goda exempel mellan skolorna i kommunen? Är denna utveckling unik för Östra Göinge kommun eller ser förvaltningen denna utveckling även i vår omvärld? Kommunstyrelsen ser gärna ett resonemang utifrån ovanstående i kommande verksamhetsrapport.

Eleverna upplever överlag skolan positivt

Förvaltningen rapporterar att 80 % av hela elevgruppen tycker att skolarbetet är intressant, vilket gör att man är motiverad att lära sig mer. Om man istället ser till de olika årskullarna, observerar kommunstyrelsen en beklaglig statistik då färre än hälften av flickorna i årskurs 9 anser att skolarbetet inte är stimulerande. Flickorna har generellt bättre studieresultat, men upplever samtidigt skolarbetet som mindre stimulerande i jämförelse med pojkarna. Kommunstyrelsen frågar sig om det kan sammankopplas med att även flickor har högre krav och förväntningar på skolarbetet än pojkarna. Men som förvaltningen beskriver ska de analysera detta vidare för att se om det kan finnas ett bestående mönster och en orsak till skillnaden. Kommunstyrelsen ser fram emot en kommande analys kring detta.

Vidare vill kommunstyrelsen i detta avseende lyfta sambandet mellan låg stimulans och låga skolresultat. Kan det vara så att om eleverna inte tycker skolarbetet är stimulerande så lyckas de inte heller nå högre kunskapsresultat? Förekommer det kausalitet mellan dessa faktorer? Det hade med hänsyn till det varit intressant att se en jämförelse med rikssnittet och andra kommuner med liknande förutsättningar. Om statistiken ser likadan ut på riksnivå och för liknande kommuner som Östra Göinge vad gäller lägre stimulans, och där skolresultaten dessutom är högre, då kan kommunstyrelsen inte anta att detta är anledningen till kommunens låga skolresultat. Men om rikssnittet och liknande kommuner ligger högt vad gäller stimulerade elever och skolresultat, kan det finnas ett orsakssamband till att den låga stimulansen för skolarbete bland elever även bidrar till Östra Göinges låga skolresultat.

Trygghet och studiero

Kommunstyrelsen vill, precis som förvaltningen, belysa vikten av trygghet och studiero i skolan och se det som en basal hygienfaktor för att eleverna ska kunna lära sig och nå kunskapsmålen i skolan. Tryggheten uppfattas vara hög i kommunens skolor, vilket åskådliggörs i kommunens egna och Skolinspektionens elevenkäter. Likaså vad gäller studiero skattas även den relativt högt i dessa enkäter. Samtidigt visar Region Skånes folkhälsoenkät och skolberedningens genomförda elevdialoger tvärtemot, det vill säga att studieron är låg. Parallellt till detta ser vi ett relativt stort flöde av antal kränkingsanmälningar. Kommunstyrelsen ser gärna att förvaltningen kommer med en bredare redogörelse kring trygghet och studiero i skolan för att kommunstyrelsen ska kunna förstå hur den faktiska verkligheten ser ut. Det är viktigt att det finns en gemensam förankrad bild av verkligheten i skolan för alla parter, både internt och externt.

Pandemin har fortsatt påverkat närvaron negativt i grundskolan

Kommunstyrelsen betonar att det är positivt att förvaltningen har ett aktivt närvaroarbeta i skolan för att kunna följa upp och bidra till ökad närvaro bland eleverna. Pandemin har förstås haft en stor effekt på förvaltningens arbete som skapar behov av en viss typ av insatser. Förhoppningen är att pandemin ska sluta så småningom och då är det viktigt att förvaltningen fortsätter att arbeta med sina insatser kring att höja elevnärvaron i skolan.

Tidiga samordnade insatser är viktiga, men i behov av fortsatt utvecklingsarbete

Kommunstyrelsen ser likt förvaltningen ett behov av att hela förvaltningen behöver arbeta tillsammans för att se till att varje elev lyckas i skolan. Kommunstyrelsen vill uppmana förvaltningen att ta utgångspunkt i Göingemodellen och en förvaltning, för att säkerställa att det finns ett samarbete mellan verksamheterna för att tillsammans främja eleverna och deras

studieresultat. Kommunstyrelsen förväntar sig att hela förvaltningen arbetar vidare mot kommunens gemensamma mål, för att alla elever ska lyckas i skolan.

Fortsatt många orosanmälningar som inkommer till socialtjänsten

Förvaltningen redogör för att många orosanmälningar fortfarande inkommer till socialtjänsten. Kommunstyrelsen kan konstatera att antalet ökade orosanmälningar väcker många frågor. En redogörelse kring vad antalet ökade orosanmälningar beror på och en kategorisering av dem har efterfrågats. Förvaltningen framhåller dock att anledningen till orosanmälningar inte kan redovisas i sin helhet är att det är för många kategorier som inte ger en tydlig bild över utvecklingen. De flesta anmälningar som görs är relaterade till oro för barnens familjeförhållanden och där har en ökning av anmälningar skett med koppling till våld och sexuella övergrepp. Kommunstyrelsen frågar sig hur uppdelning mellan olika åldrar ser ut, det vill säga om förvaltningen kan se något mönster mellan typ av orosanmälan och åldersstruktur. Detta bör rimligtvis ligga till grund för att kunna göra rätt insatser. Kommunstyrelsen undrar hur förvaltningen analyserar orosanmälningar och mäter vilka insatser som ger effekt. Det krävs en tydlig nulägesbild för att kommunstyrelsen ska kunna följa utvecklingen av verksamheten, även om det är svårt, för att därigenom förstå vilka insatser som ger rätt effekt.

Vid framtagandet av denna politiska analys granskar inte kommunstyrelsen kvalitetsrapporten för socialtjänstens arbete. Det som eventuellt belyses där och är av vikt i detta sammanhang, bör lyftas i denna verksamhetsrapport, En bra start i livet.

Färre som tar del av öppna insatser samtidigt som behovet av stöd och placeringar ökar

Förvaltningen beskriver att kommunen har en väl uppbyggd familjehemsbank, i motsats till många andra kommunen, och likaså presenterar man att antal vård dygn har minskat. Kommunstyrelsen uppmärksammar förvaltningens framgångsrika arbete och uppmanar till att fortsätta i samma positiva riktning.

Vidare vill kommunstyrelsen belysa att det i tidigare verksamhetsrapport från socialtjänsten påpekats att det är svårare att nå utrikesfödda föräldrar än svenskfödda föräldrar vad gäller öppna insatser. I den aktuella verksamhetsrapporten, En bra start i livet, framkommer det dock att det är svårt att nå föräldrar oavsett bakgrund. Det framgår däremot att det är fler utrikesfödda föräldrar som tackar nej till öppna insatser. Kommunstyrelsen ser gärna en redogörelse kring vad orsaken är till att man väljer att tacka nej till dessa insatser.

Vidare noterar kommunstyrelsen att stapeldiagrammet och tabellen på s. 26 i verksamhetsrapporten, varav den första beskriver antal vård dygn per år och den andra antal placerade barn per sista oktober, inte korresponderar med varandra. Det första stapeldiagrammet visar en positiv trend med minskat antal vård dygn och den andra tabellen visar en negativ trend med ökat antal placerade barn. När kommunstyrelsen bryter ut, t.ex. år 2017 i första stapeldiagrammet, är det 32 000 vård dygn totalt (vård dygn HVB + familjehem). Delar man det på antal dagar på ett år, 365 dagar blir det 86, det vill säga 86 helårsplacerade barn. Men den andra tabellen visar 34 antal placerade barn per 31 oktober för år 2017, det vill säga 12 410 vård dygn. Förvaltningen får gärna tydliggöra hur kommunstyrelsen ska tolka det. Vad kommunstyrelsen vill belysa är att förvaltningen bör åskådliggöra statistik och siffror på ett mer lättöverskådligt sätt för att undvika missförstånd och hypoteser.

Pandemin har påverkat möjligheten att delta i föreningarna

Förvaltningen redogör för en meningsfull fritid och lyfter bl.a. hur pandemin påverkar möjligheten att delta i föreningslivet. Stapeldiagrammet som visar fördelning av deltagartillfällen per kön 2020 bygger på alla de föreningar som sökt aktivitetsbidrag från kommunen och hur pandemin påverkat deltagandet. Det är givetvis beklagligt att det skett en

minskning i deltagartillfällen med 10 % från år 2019 till 2020 och där pandemin troligen haft sina effekter. I Östra Göinge kommun ser vi minskad möjlighet till socialt deltagande och fritidsaktiviteter i närområdet och i skolan, och dessutom ännu lägre möjligheter bland flickor. Det hänger dessutom ihop med en ökad fetma som vi ser som en följd av ökat stillasittande bland barn och unga. Kommunstyrelsen hade gärna sett en redovisning på bredden av den meningsfulla fritid som kommunen erbjuder.

En meningsfull fritid inbegriper mycket mer än sport och idrott. Kommunstyrelsen uppmärksammar att det saknas en redogörelse av musikskolan och frågar sig om det finns särskilda skäl till det. I tidigare verksamhetsrapporter har musikskolan beskrivits som framgångsrik med ett stort antal deltagare, och trots att verksamheten löper på bra ser gärna kommunstyrelsen en redogörelse. Vidare vill kommunstyrelsen understryka att fritidsgårdar kan vara en viktig del av en meningsfull fritid och efterlyser även en beskrivning av den verksamheten. Det vore intressant att i kommande verksamhetsrapport få en redovisning av hur välbesökta fritidsgårdarna är och även inkludera Fryshuset.

Förvaltningens samlade rekommendationer

Kommunstyrelsen ser positivt på samtliga rekommendationer som förvaltningen framhåller. Kommunstyrelsen vill dock belysa att det behövs ytterligare insatser och kraftsamling för att bemöta det faktum att vi har lägst skolresultat (meritvärde i åk 9) i Skåne och näst lägst i hela Sverige. Under 2021, vilket är året som rapporten omfattar, har en politisk skolberedning startat upp i syfte att mobilisera skolan för att höja skolresultaten. Den politiska beredningens arbete berör i stort det prioriterade området En bra start i livet och har dessutom involverat ett flertal av förvaltningens representanter inom skola. Kommunstyrelsen hade därför gärna sett ett bredare resonemang kring insatsen med tanke på att det är en förändringresa som inkluderar hela kommunen för att lyckas uppnå en positiv utveckling med höjda skolresultat.

Återkoppling från förvaltningen på de politiska analyserna av En bra start i livet och Socialtjänstrapporten 2020

Närvaron i förskolan

Förvaltningen gör en återkoppling kring barnens faktiska närvaro i förskolan, dock enbart för september respektive oktober 2021, vilket gör det svårt att analysera och följa utvecklingen. Vidare framhåller förvaltningen att närvaron i förskolan ingår som en del i tidiga samordnade insatser och kommer kunna följas upp mer framöver. Förvaltningen framhåller att de nu införskaffat det digitala dokumentationsverktyget Abbum, som gör det enklare att följa frånvaro och närvaro. Kommunstyrelsen ser fram emot redovisningar kring detta i kommande verksamhetsrapporter.

Förskola och skola strävar efter en hög närvaro av barn och elever. Kommunstyrelsen förutsätter att kvaliteten är det viktigaste för barnens utveckling och att utgångspunkt tas i barnens bästa. Vad som således vore intressant för förvaltningen att utreda enligt kommunstyrelsen, är hur arbetet sker för att säkerställa att kvalitet upprätthålls inom förskolan.

Normkreativt arbetssätt

Normkreativitet är ett begrepp eller en metod som kommunstyrelsen anser väcker mycket diskussion och kan vara missvisande. Förvaltningen lyfter att det handlar om att normkreativitet ska gynna barnens lärande, förebygga utanförskap och stärka deras trygghet, vilket förmodligen alla bedömer vara positivt för barnen. Förvaltningen beskriver utförligt det språkutvecklande arbetet som görs inom förskolan. Kommunstyrelsen saknar dock en förklaring av vad som sker rent konkret, mellan förskollärare och barn i förskolan, gällande ett normkreativt arbetssätt. Förvaltningen får gärna utveckla det.

Fler utbildade förskollärare

Förvaltningen beskriver väl hur det kollegiala utbytet påverkas positivt av fler utbildade förskollärare. Vidare framhåller förvaltningen att utbildade förskollärare blir särskilt viktiga när förskolan arbetar med språkutvecklande insatser och den effekt den undervisningen har på barnen när de börjar förskoleklass. Kommunstyrelsen efterfrågar en beskrivning av hur förvaltningen mäter denna effekt samt en redogörelse med fokus på hur barnen och deras resultat påverkas positivt av fler utbildade förskollärare.

Särskilt begåvade elever

Förvaltningen framhåller att de har sett att alla elever har gynnats av de satsningar som har gjorts de senaste åren. Samtidigt ökar avståndet mellan de elever med högst meritvärde och de med lägst. Kommunstyrelsen noterar dock att det inte är tydligt i statistiken att alla elever har gynnats av de satsningar som gjorts i förvaltningen, med tanke på att meritvärdet generellt inte har ökat, utan svarare tvärtom.

Skolverket framhåller att särskilt begåvade elever ”ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling”, vilket kommunstyrelsen vill passa på att uppmärksamma för förvaltningen.

Det finns en diskussion om att möta elever på sin individuella nivå. Kommunstyrelsen är fortsatt nyfiken på hur förvaltningen arbetar med högpresterande elever för att lyckas möta deras behov.

NPF diagnoser

Det är positivt att arbetet utvecklas kring lärmiljön utifrån neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Kommunstyrelsen vill lyfta fram den satsning som gjorts och det pågående arbete som sker för att främja lärmiljön i kommunen. Kommunstyrelsen hoppas på att erfarenheter och lärdomar från Kviingeskolan som pilotskola tas om hand i det framtida arbetet och ser fram emot en genomgång av hur arbetet utvecklats i kommande verksamhetsrapport.

Växa tryggt

Förvaltningen redogör för att det i skrivande stund av aktuell verksamhetsrapport pågår möten med vårdcentralerna om det fortsatta samarbetet och möjligheten att bredda insatsen. Kommunstyrelsen är fortsatt intresserad av hur förvaltningen avser att utveckla samverkan med BVC och vårdcentral. Förvaltningen framhåller att de återkommer i kommande rapport kring hur arbetet fortlöper.

3.2.2 Fördjupningsområde

Det är viktigt att följande områden lyfts fram tydligt i kommande verksamhetsrapport och att förvaltningen tydligt redogör för hur man arbetat med dessa områden.

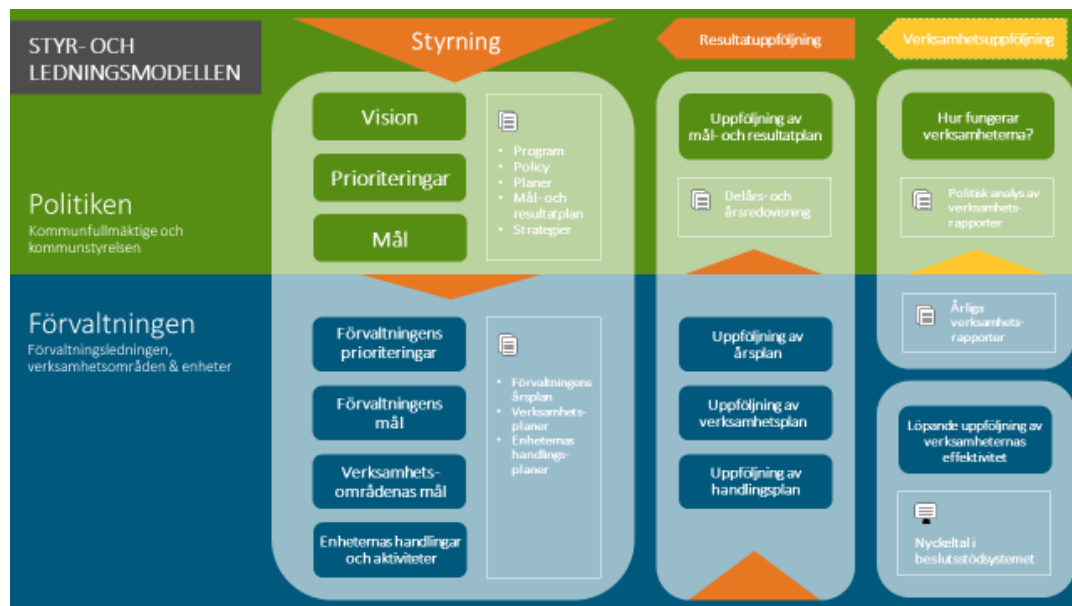
- **Fortsätta höja skolresultaten över hela linjen;** precis som i tidigare analyser vill kommunstyrelsen uppmana förvaltningen till att fortsätta arbeta för att hitta metoder och arbetssätt som höjer skolresultaten. Det inkluderar fortsättningsvis alla årskurser, såväl lågpresterande som högpresterande elever, för att alla ska ha möjlighet att utvecklas utifrån sin individuella nivå. Detta fokus bör vidmakthållas till dess att vi ser en positiv trend med höjda skolresultat över hela linjen.
- **Arbeta med och följa upp skolberedningens slutrapport;** kommunstyrelsen förutsätter att förvaltningen kommer att arbeta med och följa upp skolberedningens slutrapport som blir färdig och fastställs under våren 2022. Kommunstyrelsen ser fram emot att följa hur förvaltningen tar sig an arbetet och kommande resultat.

4 Uppföljning och utvärdering

Nedan följer en kortare beskrivning av den modell enligt vilken kommunstyrelsens resultatutskott arbetar utifrån.

4.1 Modell för uppföljning och utvärdering

En viktig del i alla styr- och ledningsmodeller är att det finns en tydlig metod för hur uppföljning och utvärdering ska fungera. I den av kommunfullmäktige fastställda styr- och ledningsmodellen har dessa delar en uttrycklig och framträdande roll som åskådliggörs enligt nedan.

Utifrån Verksamhetsrapporterna arbetar politiken enligt följande utvärderingsmodell:

1. Verksamhetsrapporten för ett område presenteras för kommunstyrelsen.
2. Verksamhetsrapporten remitteras till kommunstyrelsens resultatutskott.
3. Utskottet arbetar fram en politisk analys kopplat till styrande politiska dokument.
4. Analysrapporten överlämnas till kommunstyrelsen för behandling.
5. Kommunstyrelsens fastställda analys framläggs för kommunfullmäktige för presentation, genomgång och politisk debatt.

Resultatet av utvärderingen ska sedan sammanställas och analyseras. Fyra frågeord kan vara till hjälp vid analyser:

- Skillnader?
- Tendenser?
- Samband?
- Orsaker?

4.2 Syfte och metod vid utvärdering av verksamhetsrapport

I analysen kommer man förhoppningsvis att:

- göra en helhetsbedömning i förhållande till målen
- söka framgångsfaktorer respektive söka orsaker till att man inte når målen
- skapa tankar/idéer kring framtida inriktningar/mål

Det finns en rad utgångspunkter för politiker att förhålla sig till inför utvärderingsarbetet. Det är viktigt/nödvändigt att:

- sätta sig in i verksamheterna och förstå dessa
- förstå vad förvaltningen vill med sitt arbete inom olika verksamheter
- förstå vilka utmaningar/prioriteringar verksamheterna har framför sig
- skapa sig en insikt vad som är reglerat i lagar och förordningar
- skilja på verksamheternas grunduppdrag och det som är uppsatt i lokala politiska mål och dokument
- fokusera på resultat och inte på aktiviteter
- förstå att vissa delar av verksamheterna i dagsläget kan vara svåra att följa upp och utvärdera

5 Övergripande dokument

4.3 Styrande dokument för området En bra start i livet

Utöver Mål- och resultatplanen finns som komplement en rad politiskt framtagna dokument. På kommunfullmäktigenivå benämns dess som programhandlingar, policy och långsiktiga planer och har en varaktighet på mer än 10 år. Motsvarande dokument på kommunstyrelsenivå benämns strategier och har ett kortare tidsperspektiv, dock ofta längre än en mandatperiod. För området Åldrande finns följande fastställda handlingar på de olika politiska nivåerna.

4.3.1 Kommunfullmäktigenivå

- Mål- och resultatplanen 2020 – 2023.

4.3.2 Kommunstyrelsenivå

- Strategin En bra start i livet
- Strategin den goda måltiden

! 4.3.3 Kommunfullmäktige avseende En bra start i livet Mål- och resultatplanen 2020 - 2023

En sammanfattning av innehållet som berör Vägen till Arbete finns i avsnitt 3.1

! 4.3.4 Kommunstyrelse avseende En bra start i livet Strategin En bra start i livet

Strategin tar sin utgångspunkt i fyra områden:

- Samverkan – Alla verksamheter som ingår i processen ”En bra start i livet” ska samverka för att säkerställa att man möter de ungas behov. Samverkan ska inte bara ske internt utan också effektivt och konstruktivt med andra myndigheter och samhällsaktörer. Föreningslivet och andra frivillighetsverksamheter ska ses som viktiga aktörer för utveckling och mångfald.
- Förebyggande insatser.
- Engagemang – Strategin bygger på att det finns en tydlig ansvarsfördelning mellan politik och förvaltning.
- Resurs – Barn och ungdomar ska ses som en resurs och delta i och bidra till beslutsfattande.

I strategin finns en rad direktiv till förvaltningen:

- Allt beslutsfattande ska ha ett tydligt barnperspektiv.
- Samhällsplaneringen ska ta hänsyn till barn och ungas trygghet och säkerhet.
- Barn och unga ska ges förutsättningar till en aktiv livsstil och öka den fysiska aktiviteten.
- Stödet vid lindrig psykisk ohälsa ska utvecklas.

Strategin Den goda måltiden

Strategin tar sin utgångspunkt i 6 områden:

- Goda måltider
- Integrerade måltider – Måltiden ska ses som en resurs genom att den används som pedagogiska verktyg eller vara en viktig del av vården och omsorgen. Genom måltiden kan matgästen ha möjlighet att känna gemenskap, delaktighet och meningsfullhet.
- Trivsamma måltider.
- Näringsriktiga måltider.

- Hållbara måltider – Östra Göinge är en ekokommun och det ska synas i allt som berör måltiden.
- Säkra måltider – den mat som serveras ska vara säker att äta och matgästerna ska känna trygga i att inte bli sjuka av maten.

I strategin finns en rad direktiv till förvaltningen:

- Andelen svenska, närproducerade och ekologiska livsmedel ska konstant öka över tiden och menyn ska präglas av en tydlig säsongsanpassning.
- Verksamheterna ska säkerställa att måltiderna ingår som en viktig del av kommunens folkhälsoarbete.
- Måltiderna ska ses som integrerad del av kommunala verksamheter och bidra till förskolans och skolans läroplaners målfyllelse.
- Matgästens behov ska vara i fokus för varje medarbetare. Verksamheterna ska sträva efter att uppmuntra personalen att delta i måltiden tillsammans med barn, elever och omsorgstagare.
- Alla berörda invånare i Östra Göinge ska erbjudas en god och näringsriktig måltid samtidigt som det ska eftersträvas en bredd och variation av utbudet.

